

Branislava Vičar

Univerza v Mariboru,
Filozofska fakulteta, Slovenija
University of Maribor,
Faculty of Arts, Slovenia
branislava.vicar@um.si

Boris Kern

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik
Frana Ramovša;
Univerza v Novi Gorici, Fakulteta
za humanistiko, Slovenija
ZRC SAZU, Fran Ramovš Institute
of the Slovenian Language;
University of Nova Gorica, School
of Humanities, Slovenia
boris.kern@zrc-sazu.si

Enakost, pravičnost in vključevalnost spolov v slovenščini

Raziskave jezika in spola so se v slovenskem prostoru začele razvijati v devetdesetih letih 20. stoletja, zlasti po javni razpravi leta 1995, ki je privedla do prvih smernic za spolno vključujočo rabo jezika »Nekaj izhodiščnih prizadevanj za odpravo seksistične rabe jezika« Igorja Ž. Žagarja in Mirjam Milharčič Hladnik, izdanih leta 1996. V naslednjih desetletjih je nastalo več pobud, ki so skušale zmanjšati spolno asimetrijo v slovenščini, predvsem s sočasno rabo ženskih in moških slovničnih oblik ter z uvajanjem spolno nevtralnih možnosti. V zadnjem desetletju pa se je jezikovna raba začela širiti v smeri iskanja transvključujočih možnosti v (pisnem) jeziku, pri čemer se kot najustreznejša kaže raba podčrtaja med žensko in moško obliko za slovnični spol. Predavanje bo predstavilo razvoj praks spolno vključujoče rabe jezika v Sloveniji ter njihovo prisotnost v akademskem, institucionalnem in vsakdanjem okolju. Posebna pozornost bo namenjena vprašanju, kako je bila vključujoča raba jezika sprejeta ali zavržena v visokošolskih in raziskovalnih ustanovah. Predavatelja_ici bosta obravnavala_i tudi govorno realizacijo podčrtaja, ki prinaša poseben izziv, ter predstavila_i strategije za prevajanje spolno vključujočih besedil v slovenščino ob ohranjanju jezikovne natančnosti in vključevalnosti.

Ključne besede: jezik in spol, spolno vključujoča raba jezika, slovenski jezik

Gender Equality, Equity and Inclusivity in Slovenian

Research on language and gender in Slovenia began to take shape in the 1990s, particularly following a public debate in 1995 that led to the first guidelines for gender-inclusive language, 'Some Starting Points for Eliminating Sexist Use of Language' by Igor Ž. Žagar and Mirjam Milharčič Hladnik, published in 1996. In the following decades, several initiatives sought to reduce gender asymmetry in the Slovene language, mainly through the parallel use of feminine and masculine grammatical forms and the introduction of gender-neutral options. In the past decade, however, language use has increasingly evolved towards exploring trans-inclusive options in written language, with the underscore between the feminine and masculine forms emerging as the most appropriate solution for marking grammatical gender. The lecture will trace the evolution of gender-inclusive language policies and practices in Slovenia and explore their presence in academic, institutional, and everyday contexts. Special attention will be paid to how inclusive language has been adopted or contested within higher education and research institutions. The speakers will also address the spoken realization of the underscore, which poses specific phonetic and communicative challenges, and present strategies for translating gender-inclusive texts into Slovenian while maintaining both linguistic accuracy and inclusivity.

Key words: language and gender, gender-inclusive language use, Slovenian language

Mostovi enakosti: pravičnost in vključenost spolov v akademskem prostoru in družbi

Povzetki tretjega posveta
o enakosti spolov za vključujočo
univerzo in družbo
Koper, 12. december 2025

Bridges of Equality: Gender Equity and Inclusion in Academia and Society

Abstracts of the Third Symposium
on Gender Equality for an Inclusive
University and Society
Koper, 12 December 2025